

Svenska handelshögskolan

Namn _____

Personbeteckning _____

Ifylles av examinator:

Uppgift 1: _____ poäng

INTRÄDESFÖRHÖR 18.06.2001

Uppgift 1 (10 poäng)

**Ett företag tillverkade under en period 120 000 enheter av en produkt.
De rörliga kostnaderna var 30 mk/st och de fasta kostnaderna uppgick till 480 000 mk.
Utnyttjandegraden var 120% under perioden.**

Beräkna produktens styckkostnad enligt:

a) divisionskalkyl

Svar: _____

b) normalkalkyl

Svar: _____

c) minimikalkyl

Svar: _____

UTRÄKNINGARNA PÅ BIFOGADE PAPPER.

Svenska handelshögskolan

Namn _____

Personbeteckning _____

Ifylles av examinator:

Uppgift 2: _____ poäng

INTRÄDESFÖRHÖR 18.06.2001

Uppgift 2 (10 poäng)

a) Vilka typer av kostnader visar följande sifferserier för fyra olika resursinsatser?

Totalkostnaderna anges i tmk vid de olika tillverkningsvolymerna.

		Tillverkningsvolym (st)						Fyll i typ av kostnad
		0	1 000	2 000	3 000	4 000	5 000	
		Kostnad (tmk)						
Resursinsats	A	800	800	1 200	1 200	1 200	1 800	
Resursinsats	B	0	40	80	120	160	200	
Resursinsats	C	0	40	70	100	120	140	
Resursinsats	D	0	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200	

b) Till vilken kostnadstyp kan nedanstående kostnader vanligtvis hänföras? Kryssa för rätt alternativ.

	Direkt	Indirekt
1 Kostnader för en gemensam reklambroschyr för ett företags samtliga produkter.	☐	☐
2 Försäljarprovision för en viss produkt.	☐	☐
3 Blanketter o.d. kontorsmaterial till ekonomiavdelningen.	☐	☐
4 Kostnader för deltagande i en mässa där företagets samtliga produkter presenteras.	☐	☐
	Fast	Rörlig
5 På såld mängd baserad provision till försäljare.	☐	☐
6 Avskrivningar på fabriksbyggnader.	☐	☐
7 På tillverkad mängd baserade kostnader för råmaterial som används vid framställning av företagets produkter.	☐	☐
8 Kontorspersonalens månadslöner.	☐	☐

Svenska handelshögskolan

Namn _____

Personbeteckning _____

Ifylles av examinator:

Uppgift 3: _____ poäng

INTRÄDESFÖRHÖR 18.6.2001

Uppgift 3 (10 poäng)

Företaget Oy Java Ab tillverkar kaffekokare. Företagets vinst (enhet mark) ges av funktionen

$$\pi(q) = -5000 + 200q - 0,1q^2$$

där q = antalet tillverkade kaffekokare. Besvara utgående från detta följande frågor. **Uträkningar på bifogade papper.**

a) Hur stor är företagets vinst om 150 kaffekokare tillverkas?

Svar: _____

b) Hur många kaffekokare bör tillverkas för att uppnå maximal vinst? Hur stor är den maximala vinsten?

Svar: _____

c) Antag att företaget högst kan tillverka 500 kaffekokare. Hur stor är den maximala vinsten i detta fall?

Svar: _____

d) Derivatet av vinstfunktionen har värdet 140 då $q = 300$. Förklara verbalt vad detta innebär.

Svar: _____

e) Vinstfunktionens elasticitet med avseende på q har värdet 0,91 då $q = 300$. Förklara verbalt vad detta innebär.

Svar: _____

Svenska handelshögskolan

Namn _____

Personbeteckning _____

Ifylles av examinator:

Uppgift 4: _____ poäng

INTRÄDESFÖRHÖR 18.6.2001

Uppgift 4 (10 poäng)

I syfte att bedöma företagets ekonomiska situation kan företagets intressenter göra en såkallad finansiell analys.

Finansiell analys består av följande fem moment: fastställande av syftet med analysen, granskning av informationsunderlagets tillförlitlighet, beräkning av nyckeltal, tolkning av nyckeltalen och fastställande av finansiell diagnos. Olsson och Skärvad (2000) konstaterar att man vid traditionell finansiell analys i första hand lägger vikten vid tre förhållanden (eller nyckeltal). Ange vilka dessa förhållanden är och ge ett exempel på ett konkret nyckeltal som kan användas för respektive huvudgrupp. (Nyckeltalet bör vara definierat i Olsson och Skärvad (2000).)

1)

2)

3)

- a) Tabell 1 ger resultat- och balansräkningen i euro i förkortad form för två på varandra följande år för ett finländskt bolag. Beräkna för år 2000 värdet på de tre nyckeltal du nämnde i b)-fallet. Notera att skattesatsen är 29 procent.

Nyckeltal 1:

Svar:

Namn på nyckeltal 1 _____

Numeriskt värde på nyckeltal 1 _____

Nyckeltal 2:

Svar:

Namn på nyckeltal 2 _____

Numeriskt värde på nyckeltal 2 _____

Nyckeltal 3:

Svar:

Namn på nyckeltal 3 _____

Numeriskt värde på nyckeltal 3 _____

Tabell 1. Resultat- och balansräkningsschema

Resultaträkning, miljoner euro		
	1.1-31.12.2000	1.1-31.12.1999
OMSÄTTNING	1223,2	1352,2
Material och tjänster	847,4	933,7
Personalkostnader	164,8	166,9
Avskrivningar och nedskrivningar	25,8	26,7
Övriga rörelsekostnader	149,5	143,1
RÖRELSEVINST	35,7	81,8
Finansiella intäkter	13,0	12,5
Finansiella kostnader	7,5	7,6
VINST FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER	41,2	86,7
Extraordinära poster	-0,6	0,0
VINST FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATTER	40,6	86,7
Bokslutsdispositioner och skatter	12,8	28,1
RÄKENSKAPSPERIODENS VINST	27,8	58,6
Balansräkning, aktiva, miljoner euro		
	31.12.2000	31.12.1999
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar	39,8	35,8
Materiella tillgångar	267,8	261,1
Placeringar	43,9	41,6
RÖRLIGA AKTIVA		
Omsättningstillgångar ¹⁾	184,8	179,8
Fordringar ²⁾	188,5	184,4
Finansiella värdepapper ²⁾	31,2	73,5
Kassa och banktillgodohavanden ²⁾	20,5	21,8
AKTIVA TOTALT	776,5	798,0
Balansräkning, passiva, miljoner euro		
Eget kapital	501,9	505,0
Obeskattade reserver	55,5	48,9
Långfristigt främmande kapital	43,9	18,1
Räntebärande kortfristigt främmande kapital	66,5	94,2
Icke-räntebärande kortfristigt främmande kapital	108,7	131,8
PASSIVA TOTALT	776,5	798,0

¹⁾ Olsson och Skärvad (2000) definierar detta som omsättningstillgångar II

²⁾ Enligt definitionen i Olsson och Skärvad (2000) tillhör dessa omsättningstillgångar I

Svenska handelshögskolan

Namn _____

Personbeteckning _____

Ifylles av examinator:

Uppgift 5: _____ poäng

INTRÄDESFÖRHÖR 18.6.2001

Uppgift 5 (10 poäng)

Period	Timmar	Period	Timmar
1982(1)	2130	1984(3)	1790
1982(2)	6830	1984(4)	8000
1982(3)	6190	1985(1)	1270
1982(4)	6920	1985(2)	11200
1983(1)	145080	1985(3)	1150
1983(2)	126390	1984(4)	2610
1983(3)	4690	1986(1)	749570
1983(4)	110830	1986(2)	11160900
1984(1)	375160	1986(3)	150
1984(2)	336390	1986(4)	2640

Källa: Statistikcentralen.

Table 1: Antalet förlorade arbetstimmar av strejker i byggnadsbranschen i Finland 1982(1)–1986(4).

5. Tabell 1 rapporterar antalet förlorade arbetstimmar av strejker i byggnadsbranschen i Finland 1982(1)–1986(4).
 - (a) Vilken variabel har man mätt och vad är datanivån? (2 p.)
 - (b) Rita ett lämpligt diagram för att åskådliggöra data. (2 p.)
 - (c) Beräkna medeltalet och medianen för antalet förlorade arbetstimmar för hela data och efter att observationen för 1986(2) uteslutits. Vad kan man säga om de två lägesmåttens egenskaper utgående från det här exemplet? (4 p.)
 - (d) Beräkna variansen för antalet förlorade arbetstimmar efter att observationen för 1986(2) uteslutits. (2 p.)

UPPGIFTEN BESVARAS PÅ BIFOGADE PAPPER.

Svenska handelshögskolan

Namn _____

Personbeteckning _____

Ifylles av examinator:

Uppgift 8: _____ poäng

INTRÄDESFÖRHÖR 18.6.2001

Uppgift 8 (10 poäng)

Kryssa för det rätta alternativet. Rätt svar ger 1 p. medan fel svar ger -1/2 p.
Obesvarad fråga ger 0 p.

	a)	b)	c)
1. Marginalkostnaden för ett företag är			
a) den kostnad som gör att företagets vinstmarginal är som störst.			
b) kostnaden för den sist tillverkade enheten.	☐	☐	☐
c) de totala kostnaderna delat med den totala kvantiteten.			
2. Phillipskurvan beskriver			
a) ett negativt samband mellan inflation och arbetslöshet.			
b) ett positivt samband mellan inflation och växelkursen.	☐	☐	☐
c) ett negativt samband mellan räntan och arbetslösheten.			
3. På en marknad under perfekt konkurrens uppstår ett utbudsöverskott då			
a) priset på marknaden är högre än jämviktspriset.	☐	☐	☐
b) konsumenterna efterfrågar mera än vad som erbjuds på marknaden.			
c) jämviktspriset är högre än marknadspriset.			
4. Då regeringen i en sluten ekonomi för expansiv finanspolitik kommer			
a) prisnivån att sjunka medan den totala produktionen ökar på kortsikt.	☐	☐	☐
b) både prisnivån och den totala produktionen att sjunka på kortsikt.			
c) både prisnivån och den totala produktionen att öka på kortsikt.			
5. I en öppen ekonomi är BNP lika med			
a) sparande + investeringar – import.			
b) konsumtion + investeringar – sparande.	☐	☐	☐
c) konsumtion + investeringar + nettoexport.			
6. Med ett marknadsmisslyckande avses de tillfällen			
a) då exempelvis förekomsten av "kollektiva" varor gör att prissystemet inte korrekt avspeglar de samhällsekonomiska konsekvenserna av olika beslut.	☐	☐	☐
b) då regeringen i ett land inte förmår att kontrollera marknadskrafterna på ett för medborgarna tillfredsställande sätt.			
c) då marknaden inte befinner sig i jämvikt.			

a) b) c)

7. Ett arbetslöshetsgap visar

- a) hur starka fackföreningarna i landet är.
- b) hur mycket den totala efterfrågan måste stimuleras för att man skall nå full sysselsättning.
- c) hur mycket större lönen måste vara än arbetslöshetsunderstödet innan en person är villig att arbeta.

8. Betalningsbalansen anger

- a) hur företagets kortfristiga tillgångar motsvaras av dess kassaflöden.
- b) summan av handels- och tjänstebalanserna, transfereringarna till utlandet samt avkastningen på kapital.
- c) Ett lands alla ekonomiska transaktioner med omvärlden under en viss period.

9. Skillnaden mellan ett monopol och ett konkurrensföretag är att

- a) konkurrensföretaget producerar där marginalkostnaderna är lika med marginalintäkterna, medan monopolet inte gör det.
- b) monopolet håller tillbaka den producerade kvantiteten och tar ut högre priser, medan konkurrensföretaget inte kan göra det.
- c) monopolet maximerar ägarnas nytta, medan konkurrensföretaget maximerar kundernas nytta.

10. Om utbudet på pengar minskar i en sluten ekonomi kommer

- a) räntan att sjunka och arbetslösheten att minska.
- b) räntan att stiga.
- c) risken för att inflationen skall stiga kraftigt som följd av minskningen att vara överhängande.